

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน  
เฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นาน เขต 2  
Guidelines For Developing Information Systems For School Administration in  
the Chaloom Phrakiat School Group Under The Nan Primary Educational  
Service Area Office 2

สุริชาติ คำแคว่น<sup>1</sup> ชัชภูมิ สีชมภู<sup>2</sup> ชาอวฤทธิ์ จันจัน<sup>3</sup>

Surichat khumkhwean, Chatphum Sichomphoo, Chaowarit Chancheen

**บทคัดย่อ (Abstract)**

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนและ 2) หาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 12 คน ครู 147 คน รวม 159 คน กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ 9 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการจัดเก็บข้อมูล 2) แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล เน้นการวิเคราะห์สภาพบริบทและความต้องการของผู้ใช้ โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและจัดทำคู่มือปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ด้านการตรวจสอบข้อมูล สถานศึกษาพัฒนาระบบตรวจสอบข้อมูลที่ครอบคลุม โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลและใช้เครื่องมือที่หลากหลาย รวมถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องและรวดเร็ว ด้านการประมวลผลข้อมูล สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการประมวลผลข้อมูลและมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดเก็บข้อมูล สถานศึกษาควรมีการวางแผนและใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลมีความถูกต้อง ทันสมัย ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา และด้านการนำข้อมูลไปใช้ สถานศึกษามีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน โดยมีการจัดทำแผนการใช้ข้อมูล มีผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อมูลไปใช้ในทุกกิจกรรม

**คำสำคัญ (Keywords) :** การพัฒนาระบบสารสนเทศ; การบริหารโรงเรียน;  
เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ

Received: 2024-08-05 Revised: 2024-08-20 Accepted: 2024-08-23

<sup>1</sup> สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Educational Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University. E-mail: surichat592@gmail.com

<sup>2</sup> อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Lecturer, Graduate School Faculty of Education Uttaradit Rajabhat University, Thailand. E-mail: chat.chomphoo@gmail.com

<sup>3</sup> อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Educational Administration Master of Education, Uttaradit Rajabhat University. E-mail: chaowarit.edu@gmail.com

## Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the operational problems of the information system of the school administration, and 2) to find a way to develop the information system of the school administration of the Chalerm Phra Kiat School Group Network. A mixed methods research design was employed. The population used included 12 school directors in the school group network, 147 teachers, a total of 159 people, and 9 target groups for interviews. The statistics used included frequency, percentage, average, standard deviation, and content analysis.

The results of the research showed that: 1) problems in the operation of the information system of the school administration, in descending order, were data collection, verification, process, application, analysis, and organization. 2) The development approach consisted of the data collection focusing on analyzing the context and needs of users; data verification the school development of a comprehensive data verification system with a supervisory board and use of a variety of tools and modern technology for accurate and fast results; data processing the school priority for data processing and its systematic implementation; data storage educational institutions with use planning of appropriate state of art tools for data storage, assurance, and accuracy. The educational institutions should encourage personnels to develop their data analysis skills for the decision making, and improve the quality of education management and data application. Clearly, they should data usage plans and implementation. There should be staff responsible for collecting, analyzing and using data in all activities of the educational institutions.

**Keywords:** Information System Development; School Administration;  
Chalerm Phra Kiat School Group Network

## บทนำ (Introduction)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและ สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถจัดการศึกษาและจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น จำนวนแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ที่ได้รับการสนับสนุน จากภาคเอกชน สถานประกอบการ สถาบัน ศาสนา มูลนิธิ สถาบันและองค์กรต่าง ๆ ในสังคมเพิ่มขึ้น จำนวนรายการ ประเภทสื่อที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ เผยแพร่ ผ่านระบบ เทคโนโลยีดิจิทัล จำแนกตามระดับและประเภทการศึกษาเพิ่มขึ้น และมีระบบคลังข้อมูล เกี่ยวกับสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถให้บริการคนทุก ช่วงวัย และใช้ ประโยชน์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานได้ นอกจากนี้ยังกำหนด ยุทธศาสตร์การ สร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายในการเพิ่ม โอกาสทางการศึกษาผ่านดิจิทัลเพื่อการศึกษา สำหรับคนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดสำคัญ เช่น มีระบบเครือข่าย

เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ มีสถาบันเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาและกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์และการผลิต รายการเพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 7)

การปฏิรูปการศึกษาในยุคสังคม ข้อมูลข่าวสารเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนรูปแบบโครงสร้าง การบริหารจัดการ การบริหารการเงินและงบประมาณ กระบวนการเรียนการสอน เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีที่สำคัญความคาดหวังของสังคมไทยต้องการให้คนไทยยุคใหม่มีคุณลักษณะใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ รู้จักเลือกรับข้อมูล ข่าวสารที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ที่จะต้องสร้างโอกาสและพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ให้คนไทยทุกคน เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างรากฐาน ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนมีการพัฒนาระบบ การเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่ ดังนั้น ข้อมูลและสารสนเทศจึงเป็นความต้องการ จำเป็นเพื่อการ ดำเนินงานทางการศึกษาอย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมาประกอบการพิจารณา ตัดสินใจในการวางแผน เพื่อกำหนดนโยบายให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและข้อมูลจะต้องผ่านการวิเคราะห์ อย่างถูกต้องเชื่อถือได้และ ทันเวลาที่ต้องการ เนื่องจากในปัจจุบันเราได้ก้าวเข้าสู่สังคม ข้อมูลยุคข่าวสาร อย่างแท้จริง ทำให้เกิดกระแส การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้กระบวนการดำเนินการ การบริหารงาน ให้ถูกต้อง พร้อมทั้งจัดหาได้ ทันทั่วถึงและมีประโยชน์ก่อให้เกิดความคิดในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนา การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งยั้งเกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ จึงต้องอาศัยระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการเป็นเครื่องมือ นำทางที่ช่วยชี้แนะผู้บริหารเลือกดำเนินการเพื่อให้องค์กรบรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และเพื่อให้เป็นไปตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในสังกัด (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถาศัย, 2558: 1) ระบบข้อมูลสารสนเทศ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้้องค์กรสามารถดำเนินการไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะใช้ในการวางแผนการการควบคุมการทำงานและประกอบการ ตัดสินใจ ที่ถูกต้องแล้วยังนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแนวคิดและทางเลือกใหม่ ๆ อีกด้วย การบริหารงาน โดยไม่ใช่ข้อมูล สารสนเทศช่วยในการตัดสินใจย่อมเสี่ยงต่อการผิดพลาดสูงและส่งผลกระทบต่อบุคลากร หน่วยงานและ องค์กรที่รับผิดชอบจำนวนมาก การมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ดี มีคุณภาพ ถูกต้อง ทันเวลาและเหตุการณ์ จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ, 2551: 13-15) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งจะเป็กำลัง สำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในอนาคต (ทิพวัลย์ นนทเกท, 2559: 48)

โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยเฉพาะข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานจากสภาพจริงที่ครอบคลุมข้อมูล ด้านเศรษฐกิจ ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา อาชีพปัจจุบัน แนวโน้มของอาชีพอนาคต ทรัพยากรต่าง ๆ ของโรงเรียน ในด้านสภาพ ทางการเรียนการสอน ตลอดจนปัญหาและความต้องการของชุมชน ในขณะนี้ โรงเรียนโดยส่วนใหญ่ ยังไม่มื การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนยังไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาใช้ ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ โดยผู้รับผิดชอบในงานข้อมูลสารสนเทศ มิได้มีความรู้อย่างแท้จริง หรือบุคลากรใน โรงเรียน ไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ และไม่นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ทางด้าน ฝ่ายบริหาร นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารเพียงบางส่วน และนำมาใช้ได้ไม่เต็มที่ บุคลากรขาดการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือไม่รู้ว่าจะนำไปใช้อย่างไร ระบบการจัดเก็บ

ข้อมูลสารสนเทศ ไม่ทันสมัย การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ไม่เป็นระเบียบทำให้ไม่น่าสนใจอย่างไรก็ตาม สำหรับโรงเรียนที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวก และตรงตามความต้องการ จะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ต้องอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์เป็นตรรกะและความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้น นอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้วยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิดและสร้างทางเลือกใหม่ ๆ ในการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย

จากรายงานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 (2565: 101) พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลของโรงเรียนยังไม่เป็นระบบ ในส่วนของโรงเรียนในเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จากการสัมภาษณ์นายเกียรติพันธ์ ทะวัน ซึ่งเป็นครูผู้รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศของโรงเรียนบ้านด่านได้ข้อมูลว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ได้ดำเนินการตามนโยบายการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ โปรแกรมระบบบริหารสถานศึกษา (School Management Information System : SMIS) โปรแกรม OBEC 49 ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา การบันทึกข้อมูล Data On Web ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โปรแกรม M-OBEC ข้อมูลครุภัณฑ์ โปรแกรม B-OBEC ข้อมูลที่ดินสิ่งก่อสร้าง เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลงานวิชาการ ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลครุภัณฑ์ ข้อมูลที่ดินสิ่งก่อสร้าง โดยพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารและจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง ตรงกับความต้องการซึ่งโปรแกรมครอบคลุมขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปถึงแม้ว่าสถานศึกษายังไม่มีการรวบรวมจัดระบบ และใช้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อประกอบการตัดสินใจด้านนโยบายการบริหารงานของผู้บริหาร คือสถานศึกษาจะดำเนินงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดตั้งจัดสรรงบประมาณประจำปี ในเรื่องของบุคลากร บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านระบบสารสนเทศของแต่ละสถานศึกษา มีการโยกย้าย สับเปลี่ยนตำแหน่งทำให้เกิดปัญหาในการจัดทำข้อมูล นอกจากนี้บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดความต่อเนื่องในงานที่รับผิดชอบ ทำให้ต้องเสียเวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจกับงานด้านระบบสารสนเทศส่วนในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศนั้น สถานศึกษาบางแห่งยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงที่สามารถรองรับโปรแกรมของการจัดระบบสารสนเทศเนื่องจากขาดงบประมาณ ทำให้การบันทึกข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลไม่สมบูรณ์ด้วย

เหตุผลดังกล่าวเบื้องต้น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาหาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เพื่อหาคำตอบว่าได้ดำเนินงานตามขั้นตอนทั้ง 6 ขั้นตอนหรือไม่ การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนนี้ มีสภาพปัญหาการดำเนินการอย่างไรบ้าง และจะมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เป็นจริง ในการ

นำไปพิจารณาประกอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้ดำเนินต่อไป ให้ได้ทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้น

### วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ

### วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการดังนี้

#### 1. ขอบเขตของการวิจัย

##### 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและด้านการนำข้อมูลไปใช้

##### 1.2 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ได้แก่ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 12 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยประชากรทั้งหมด 159 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 12 คน ครู 147 คน

การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ รวมทั้งสิ้น 9 คน

##### 1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษา เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 12 สถานศึกษา

##### 1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา เดือนตุลาคม 2566 ถึง กรกฎาคม 2567

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ฉบับโดยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพดังนี้

เครื่องมือเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและด้านการนำข้อมูลไปใช้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

เครื่องมือเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ได้มาจากการที่ผู้วิจัยนำสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนใน 6 ด้าน โดยการนำผลการวิเคราะห์จากระยะที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกของแต่ละด้านมาเป็นประเด็นคำถาม

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ เก็บรวบรวมข้อมูลตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ถึงสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.2 จัดส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับประชากรที่กำหนดไว้ จำนวน 159 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาและตรวจสอบความถูกต้องโดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน 2567 ถ้ามีการตอบแบบสอบถาม ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมให้ครบถ้วน เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 และผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อระดมความคิดเห็นในการหาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน โดยดำเนินการ ดังนี้

3.4 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 และผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

3.5 ผู้วิจัยเตรียมการสัมภาษณ์โดยเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ และนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะสัมภาษณ์ไว้ชัดเจนและแจ้งเวลาล่วงหน้า พร้อมส่งประเด็นที่จะสัมภาษณ์ให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

3.6 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามที่นัดหมายโดยดำเนินการในระหว่าง เดือน กรกฎาคม 2567 ขออนุญาตบันทึกเทปสัมภาษณ์และยุติการสัมภาษณ์เมื่อช่วงเวลาที่เหมาะสม เพราะจะไม่ทำให้หลงลืมประเด็นรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้รับการสัมภาษณ์ หากมีข้อมูลไม่ครบถ้วนผู้วิจัยขออนุญาตสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เพิ่มเติม และแสดงความขอบคุณที่ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วสังเคราะห์พร้อมเรียบเรียงประยุกต์กับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ

### ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ

**ตาราง** แสดงผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

| รายการ                     | ระดับปัญหา |       | ระดับ | ลำดับ |
|----------------------------|------------|-------|-------|-------|
|                            | $\bar{X}$  | S.D.  |       |       |
| 1. ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล | 3.693      | 0.702 | มาก   | 1     |
| 2. ด้านการตรวจสอบข้อมูล    | 3.669      | 0.736 | มาก   | 2     |
| 3. ด้านการประมวลผล         | 3.637      | 0.767 | มาก   | 3     |
| 4. ด้านการจัดเก็บข้อมูล    | 3.561      | 0.800 | มาก   | 6     |
| 5. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล  | 3.612      | 0.762 | มาก   | 5     |
| 6. ด้านการนำข้อมูลไปใช้    | 3.614      | 0.767 | มาก   | 4     |
| รวม                        | 3.631      | 0.756 | มาก   |       |

จากตาราง พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ โดยภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.631$  S.D. = 0.756) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและด้านการจัดเก็บข้อมูล

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า สถานศึกษามีจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพบริบทของสถานศึกษาและรวบรวมผลการดำเนินงานที่ผ่านมา แล้วสำรวจความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรตระหนักถึงความสำคัญของการรวบรวมข้อมูล และมีการกำหนดคุณสมบัติผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมตามความรู้ คุณวุฒิ ภาระงาน พร้อมทั้ง จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษา

ด้านการตรวจสอบข้อมูล พบว่า สถานศึกษาควรวางแผนการตรวจสอบข้อมูลโดยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล ใช้เครื่องมือตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล จากแบบสำรวจแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ในสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษามีการออกแบบวิธีการตรวจสอบข้อมูล จัดให้มีเครื่องมือตรวจสอบข้อมูลที่มีอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งประสานงานกับกลุ่มฝ่ายงานในสถานศึกษา เพื่อการตรวจสอบข้อมูล ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูล โดยใช้การสอบถาม การสำรวจ การสัมภาษณ์ เป็นต้น

ด้านการประมวลผล พบว่า สถานศึกษาสำรวจความพึงพอใจจากผู้ใช้อข้อมูล ผู้ใช้ระบบสารสนเทศ นำข้อเสนอแนะจากการสำรวจมาพัฒนาระบบการประมวลผลข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานระบบสารสนเทศ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการประมวลผลข้อมูล ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลให้สะดวกต่อการนำไปใช้ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ในรูปแบบรายงานผลการดำเนินงาน

ด้านการจัดเก็บข้อมูล พบว่า สถานศึกษาควรใช้สื่อและเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพปลอดภัย มีความคงทนถาวรสะดวกต่อการนำไปใช้ มีการใช้โปรแกรมประยุกต์จากหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (EMIS) สถานศึกษาควรกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศของครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนอย่างมีระบบปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการนำไปใช้งาน จัดเก็บผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในรูปแบบเอกสาร และโปรแกรมประยุกต์พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศของครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สถานศึกษามีจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานระบบสารสนเทศเพื่อบุคลากรมีการพัฒนาและมีความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูล บุคลากรในสถานศึกษานำความรู้จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลไปประมวลผลและวิเคราะห์เองได้ มีจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูลของระบบสารสนเทศในสถานศึกษา ร่วมกันการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้ทันต่อวิเคราะห์ข้อมูลให้สะดวกต่อการนำไปใช้ และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันในรูปแบบรายงานผลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

ด้านการนำข้อมูลไปใช้ พบว่า สถานศึกษามีการจัดทำแผนการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ สถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษาว่าต้องการใช้สารสนเทศเพื่อใช้ประโยชน์ในแต่ละฝ่าย มีผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์สารสนเทศในแต่ละฝ่าย การนำข้อมูลระบบสารสนเทศทำเป็นรายงานทุกงานในระบบสถานศึกษา อาทิเช่น บุคลากรในสถานศึกษาในทุกระดับ เพื่อให้ตรงกับความต้องการในการ ใช้งาน โดยเฉพาะสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องเชื่อมโยง แหล่งเรียนรู้ ระบบการเรียนออนไลน์ ระบบการดูแลนักเรียน และระบบการบริหารจัดการชั้นเรียนเข้าด้วยกัน และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมเหล่านี้ไปเพื่อเชื่อมโยงสู่ระบบข้อมูลกลางของโรงเรียน ระบบข้อมูลกลางของเขตพื้นที่ และกระทรวงต่อไป



## อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญและน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีลำดับปัญหาทั้ง 6 ด้าน พบว่า สภาพปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.631$  S.D.=0.756) คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและด้านการนำข้อมูลไปใช้ ทั้งนี้เพราะว่า ปัจจุบันสถานศึกษาจำนวนมากมีระบบการเก็บข้อมูล สารสนเทศไม่ทันสมัย ขาดความครบถ้วน ไม่สามารถเก็บและรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ในปริมาณมาก ส่งผลให้การค้นข้อมูลหรือการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น อาจไม่ครอบคลุมและเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระพงษ์ มีพวงผล (2559) พบว่า สภาพปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัลย์ ปาลี (2561: 179) พบว่า ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีการรายงานข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง ลำช้า การจัดเก็บไม่เป็นระบบ การสืบค้นหาข้อมูลมีความยุ่งยาก ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล สิ้นเปลืองกระดาษ ระบบการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลมีความยุ่งยากและเป็นการเพิ่มภาระงานของครู ฝ่ายบริหาร ครู และนักเรียนต้องการมีระบบสารสนเทศ ที่ใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียนที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ลดงบประมาณในการปฏิบัติงาน และข้อมูลสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจได้

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวม ข้อมูล สถานศึกษาควรจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพบริบทของสถานศึกษาและรวบรวมผลการดำเนินงานเพื่อใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา กำหนดคุณสมบัติผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมตามความรู้ พร้อมทั้ง จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศ ด้านการตรวจสอบข้อมูล ควรวางแผนการตรวจสอบข้อมูลโดยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล ใช้เครื่องมือตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล จัดให้มีเครื่องมือตรวจสอบข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการประมวลผล ควรจัดให้มีการสำรวจความพึงพอใจและนำข้อเสนอแนะจากการสำรวจมาพัฒนาระบบการประมวลผลข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานระบบสารสนเทศ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ควรใช้สื่อและเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างมีระบบ ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน จัดเก็บผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในรูปแบบโปรแกรมประยุกต์ให้มีประสิทธิภาพ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานระบบสารสนเทศเพื่อบุคลากรมีการพัฒนาและมีความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำความรู้จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลไปประมวลผล พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเองได้ และด้านการนำข้อมูลไปใช้ จัดทำแผนการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ มีผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์สารสนเทศ นำข้อมูลระบบสารสนเทศจัดทำเป็นรายงานในระบบสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะว่า สถานศึกษาต้องใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาของสถานศึกษา จำเป็นต้องกำหนดผู้รับผิดชอบ

ในการดูแล รักษาข้อมูล มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจนทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลครอบคลุมความต้องการใช้งาน มีการวางแผนตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ถูกต้องไปประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพงษ์ เจริญฉาย (2564) พบว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยกำหนดวิธีการจัดเก็บข้อมูลเหมาะสมกับ ข้อมูล มอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเที่ยงตรง ชัดเจน และเข้าได้ง่าย จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐรัชช์ อรุณทัต (2560) พบว่า แนวทางการพัฒนาระบบสำหรับองค์กร 2 แนวทาง คือ 1. พัฒนาระบบโดยหา โปรแกรมที่มีผู้พัฒนาไว้แล้ว 2. พัฒนาระบบโดยการสร้างระบบขึ้นมาใหม่ ซึ่งสามารถ นำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนในองค์กร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรที่มีลักษณะและขนาดใกล้เคียงกันได้

### องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ พบว่า ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรวบรวมและจัดการข้อมูลในสถานศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดี จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการตรวจสอบข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูลในสถานศึกษา ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ การมีระบบการตรวจสอบข้อมูลที่ดี จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการประมวลผล การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบการประมวลผลข้อมูลในสถานศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การมีระบบการประมวลผลข้อมูลที่ดี จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการจัดเก็บข้อมูล จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างมีระบบ โดยมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งช่วยให้การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ สถานศึกษายังมีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาพบว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลของบุคลากร โดยมีการจัดอบรมและพัฒนาหลักสูตรเฉพาะเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลจากการพัฒนานี้ทำให้บุคลากรสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง และมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น และสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบรายงานอิเล็กทรอนิกส์ได้และด้านการนำข้อมูลไปใช้ สถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ โดยได้มีการจัดทำแผนการใช้สารสนเทศเฉพาะของแต่ละสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของแต่ละ

ฝ่าย เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคคล และฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

### ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

#### 1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรจัดประชุมผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวิเคราะห์สภาพ บริบท ของสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาโดยการระดมความคิดร่วมกัน ศึกษาความต้องการของ ผู้ใช้ข้อมูล จากแบบสอบถามข้อคิดเห็น

1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรเห็นความสำคัญของข้อมูล และข้อมูลสารสนเทศให้มากขึ้น โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้านที่กล่าวมาให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

#### 2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในเครือข่าย กลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2

2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเทคนิคและวิธีการการบริหารระบบสารสนเทศใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2

### เอกสารอ้างอิง(References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กลุ่มงานแผนและนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 (2565). **รายงานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2565**. จังหวัดน่าน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2.
- จิตติมา เทียมบุญประเสริฐ. (2551). **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินต์ติ้ง.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3**. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2( 1): 47-56.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พีระพงษ์ มีพวงผล. (2559). **สภาพปัญหาและแนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ณัฐพงษ์ เจริญฉาย. (2564). **แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูปถัมภ์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ณัฐรักษ์ อรุณทัต. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ. วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิลาวัลย์ ปาลี (2561). การพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 31 จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2558). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: รังสีการพิมพ์.